

Η εφαρμογή του ΓΚΠΔ στη Δημόσια Διοίκηση: Ευθύνη & Υποχρεώσεις

Κάλλη Καρβέλη
Δικηγόρος-Μ.Σc.
Ε.Ε.Π. - Α.Π.Δ.

ΕΑΔ WEBINAR

Ελεγκτική Διαδικασία και Προστασία Προσωπικών Δεδομένων

ΑΡΧΗ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

www.dpa.gr

Μνημόνιο Συνεργασίας ΑΠΔ-ΕΑΔ

Τομείς Συνεργασίας-Τρόποι Υλοποίησης

- **Τομείς Συνεργασίας**
  - ✓ Ανταλλαγή πληροφοριών, τεχνογνωσίας και παροχή κατευθύνσεων σε τομείς που άπτονται των αρμοδιοτήτων των δυο Αρχών
  - ✓ Συστηματοποίηση της αμοιβαίας ανταλλαγής πληροφοριών
  - ✓ Δημιουργία κοινών ομάδων εργασίας για την εκπόνηση κατευθυντήριων γραμμών, μελετών και ερευνών σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος και ανάπτυξης κατάλληλων εργαλείων
  - ✓ Από κοινού οργάνωση διαλέξεων, σεμιναρίων, εργαστηρίων κ.λπ.
- **Τρόποι υλοποίησης**
  - ✓ Αξιοποίηση κοινής ψηφιακής πλατφόρμας
  - ✓ Συγκρότηση κοινών ομάδων

ΑΡΧΗ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

www.dpa.gr

Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων

Οι υποχρεώσεις της Δημόσιας Διοίκησης

- Ο ΓΚΠΔ: Στόχος και πεδίο εφαρμογής
- Αρχές που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων
- Η Νομιμότητα της επεξεργασίας
- Δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων
- Υποχρεώσεις του Δημοσίου ως ΥΕ

ΑΡΧΗ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

www.dpa.gr

Εξέλιξη της νομοθεσίας στην Ελλάδα

- Κύρωση με το Ν.2068/1992 της σύμβασης 108
  - ατελής καθεστώς προστασίας των προσωπικών πληροφοριών
- **Ν. 2472/1997** «Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα»
  - εναρμόνιση με οδηγία 95/46/EK
  - Συνταγματικές αναφορές: άρθρα 2§1, 5§1, 9§1 και 19 του Συντάγματος 1975/1986
- 2001: άρθρο 9^Α Συντάγματος

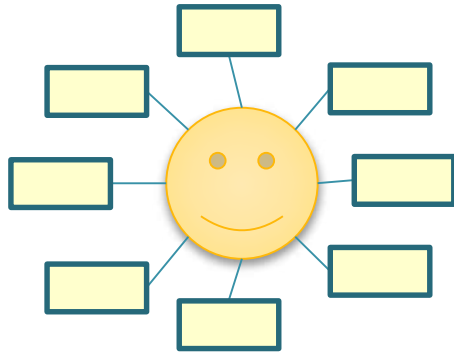
«Καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως ο νόμος ορίζει. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων διασφαλίζεται από ανεξάρτητη αρχή, που συγκροτείται και λειτουργεί, όπως ο νόμος ορίζει»

- **Ν. 3471/2006** «Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών»
  - Εναρμόνιση με οδηγία 2002/58/EK (Ν. 2774/1999 για την παλαιότερη οδηγία)
  - Με το ν. 4070/2012 τροποποιήθηκε ο ν. 3471/2006, βάσει της 2009/136/EK
- **Ν. 3917/2011** Διατήρηση δεδομένων που παράγονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία σε συνάρτηση με την παροχή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή δημόσιων δικτύων επικοινωνιών (εναρμόνιση με 2006/24/EK), χρήση συστημάτων επιτήρησης με τη λήψη ή καταγραφή ήχου ή εικόνας σε δημόσιους χώρους και συναφείς διατάξεις

- **Γ.Κ.Π.Δ. – Ν.4624/19**

Μοντελοποιώντας την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

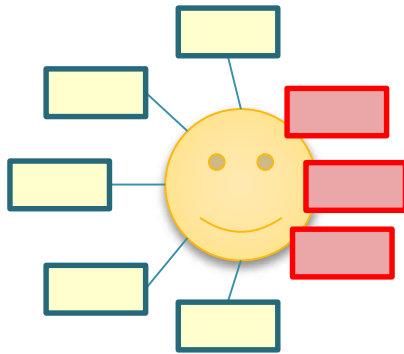

Στοιχεία αναγνώρισης, φυσικά χαρακτηριστικά, ενδιαφέροντα, συνήθειες, μετακινήσεις -ταξίδια, στοιχεία προσωπικότητας, οικογενειακές συνθήκες, δεδομένα εκπαίδευσης και κατάρτισης, στοιχεία οικονομικής και περιουσιακής κατάστασης, στοιχεία εργασίας και ασφάλισης και πολλά άλλα...

«δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα»: κάθε πληροφορία που αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο («υποκείμενο των δεδομένων») το ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο είναι εκείνο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως μέσω αναφοράς σε αναγνωριστικό στοιχείο ταυτότητας, όπως όνομα, σε αριθμό ταυτότητας, σε δεδομένα θέσης, σε επιγραμμικό αναγνωριστικό ταυτότητας ή σε έναν ή περισσότερους παράγοντες που προσιδιάζουν στη σωματική, φυσιολογική, γενετική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική ταυτότητα του εν λόγω φυσικού προσώπου

Ειδικές κατηγορίες δεδομένων

- Φυλετική ή εθνοτική καταγωγή,
  - Πολιτικά φρονήματα,
  - Θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις,
  - Συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση,
  - Γενετικά δεδομένα,
  - Βιομετρικά δεδομένα με σκοπό την αδιαμφισβήτητη ταυτοποίηση προσώπου,
  - Δεδομένα που αφορούν την υγεία
  - Δεδομένα που αφορούν τη σεξουαλική ζωή φυσικού προσώπου ή τον γενετήσιο προσανατολισμό
-
- **«γενετικά δεδομένα»:** γενετικά χαρακτηριστικά που κληρονομήθηκαν ή αποκτήθηκαν, όπως προκύπτουν, ιδίως, από ανάλυση βιολογικού δείγματος και τα οποία παρέχουν μοναδικές πληροφορίες σχετικά με τη φυσιολογία ή την υγεία του εν λόγω φυσικού προσώπου
  - **«βιομετρικά δεδομένα»:** προκύπτουν από ειδική τεχνική επεξεργασία συνδεδεμένη με φυσικά, βιολογικά ή συμπεριφορικά χαρακτηριστικά τα οποία επιτρέπουν ή επιβεβαιώνουν την αδιαμφισβήτητη ταυτοποίηση
    - π.χ. από εικόνες προσώπου ή δακτυλοσκοπικά δεδομένα
  - **«δεδομένα που αφορούν την υγεία»:** σωματική ή ψυχική υγεία
  - Ξεχωριστή «ειδική» κατηγορία: **ποινικές καταδίκες και αδικήματα**

Επεξεργασία προσωπικών δεδομένων

- **«επεξεργασία»**: κάθε πράξη ή σειρά πράξεων που πραγματοποιείται **με ή χωρίς τη χρήση αυτοματοποιημένων μέσων**, σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή σε σύνολα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως
  - η συλλογή,
  - η καταχώριση,
  - η οργάνωση,
  - η διάρθρωση,
  - η αποθήκευση,
  - η προσαρμογή ή η μεταβολή,
  - η ανάκτηση,
  - η αναζήτηση πληροφοριών,
  - η χρήση,
  - η κοινολόγηση με διαβίβαση,
  - η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης,
  - η συσχέτιση ή ο συνδυασμός,
  - ο περιορισμός,
  - η διαγραφή ή η καταστροφή
- Τα φυσικά πρόσωπα των οποίων τα δεδομένα υφίστανται επεξεργασία ονομάζονται **«υποκείμενα των δεδομένων»**

ΑΡΧΗ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

www.dpa.gr

Υπεύθυνος Επεξεργασίας

- «**Υπεύθυνος επεξεργασίας**»:

φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή, υπηρεσία ή άλλος φορέας που, μόνα ή από κοινού με άλλα

- **καθορίζουν τους σκοπούς και τον τρόπο της επεξεργασίας** δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
  - όταν οι σκοποί και ο τρόπος της επεξεργασίας αυτής καθορίζονται από νόμο, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια για τον διορισμό του μπορούν να προβλέπονται από τον νόμο αυτό
- ✓ Ο ορισμός αναφέρει παρατακτικά τις έννοιες δημόσια αρχή, υπηρεσία, φορέας κλπ. και δεν αποκλείει τη διαφορετική διοικητική οργάνωση των εθνικών εννόμων τάξεων.
- ✓ Βαρύτητα δίδεται στο **λειτουργικό κριτήριο**
  - σκοπός ή/και τα ουσιώδη, τουλάχιστον, στοιχεία του τρόπου επεξεργασίας
- ✓ Στη δημόσια διοίκηση το λειτουργικό κριτήριο συνάπτεται κατ' αρχήν με τις **αρμοδιότητες που απονέμει ο νόμος** σε συγκεκριμένη αρχή, υπηρεσία ή ΝΠΔΔ, οι οποίες, επιπλέον, **θα πρέπει στην πράξη να ασκούνται από τους φορείς τους.**

ΑΡΧΗ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

www.dpa.gr

Σύστημα Αρχαιοθέτησης

«Σύστημα αρχαιοθέτησης»:

- κάθε διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τα οποία είναι προσβάσιμα με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια,
  - είτε το σύνολο αυτό είναι συγκεντρωμένο είτε αποκεντρωμένο είτε κατανεμημένο σε λειτουργική ή γεωγραφική βάση
-
- ✓ Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν συνεπάγεται πάντα την ύπαρξη συστήματος αρχαιοθέτησης
  - ✓ Σύστημα αρχαιοθέτησης με δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συνεπάγεται συνήθως επεξεργασία

ΑΡΧΗ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

www.dpa.gr

Εκτελών την επεξεργασία

«Εκτελών την επεξεργασία»:

- το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας που επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα **για λογαριασμό** του υπευθύνου της επεξεργασίας
- ✓ Τυπική περίπτωση εκτελούντος την επεξεργασία αποτελούν οι «υπεργολάβοι», αρκεί να σχετίζονται με επεξεργασία προσωπικών δεδομένων.
- ✓ Στον δημόσιο τομέα, τον ρόλο του εκτελούντος μπορεί να λαμβάνουν άλλες δημόσιες αρχές, πάντα όμως κατά λόγο αρμοδιότητας. Π.χ. Taxisnet, G-Cloud ΚΤΠ Α.Ε., ΗΔΙΚΑ.

ΑΡΧΗ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

www.dpa.gr

Άλλα πρόσωπα – ορισμοί

«Αποδέκτης»:

- το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας, στα οποία **κοινολογούνται** τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, *είτε πρόκειται για τρίτον είτε όχι*.
- Δημόσιες αρχές που ενδέχεται να λάβουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο συγκεκριμένης έρευνας σύμφωνα με νόμο **δεν θεωρούνται ως αποδέκτες**
  - η επεξεργασία των δεδομένων αυτών από τις εν λόγω δημόσιες αρχές πραγματοποιείται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες προστασίας των δεδομένων ανάλογα με τους σκοπούς της επεξεργασίας

«Τρίτος»:

οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή, υπηρεσία ή φορέας, εκτός:

- το υποκείμενο των δεδομένων,
- τον υπεύθυνο επεξεργασίας,
- τον εκτελούντα την επεξεργασία και
- τα πρόσωπα τα οποία, υπό την άμεση εποπτεία του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία, είναι εξουσιοδοτημένα να επεξεργάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα

ΑΡΧΗ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

www.dpa.gr

Στόχος του Κανονισμού

- Θεσπίζει **κανόνες** που αφορούν την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και κανόνες που αφορούν την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- ☝ **Προστατεύει** θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες των φυσικών προσώπων και ειδικότερα το δικαίωμά τους στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- ☝ **Ελεύθερη κυκλοφορία** των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εντός της Ένωσης δεν περιορίζεται ούτε απαγορεύεται για λόγους που σχετίζονται με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- ➡ Σε μια γρήγορα εξελισσόμενη αγορά, που τα προσωπικά δεδομένα αποτελούν «αξία» πρέπει να επιτυγχάνεται ομαλή **λειτουργία της αγοράς** και ταυτόχρονα **προστασία των φυσικών προσώπων**

ΑΡΧΗ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

www.dpa.gr

Βασικές Αρχές Επεξεργασίας

Άρθρο 5 του ΓΚΠΔ

- **Νομιμότητα, αντικειμενικότητα και διαφάνεια** (lawfulness, fairness and transparency)
  - υποβάλλονται σε σύννομη και θεμιτή επεξεργασία με διαφανή τρόπο σε σχέση με το υποκείμενο των δεδομένων
- **Περιορισμός του σκοπού** (purpose limitation)
  - συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και δεν υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς
- **Ελαχιστοποίηση των δεδομένων** (data minimisation)
  - κατάλληλα, συναφή και περιορίζονται στο αναγκαίο για τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία
- **Ακρίβεια** (accuracy)
  - είναι ακριβή και, όταν είναι αναγκαίο, επικαιροποιούνται (όσο το δυνατό άμεσα)
- **Περιορισμός της περιόδου αποθήκευσης** (storage limitation)
  - διατηρούνται υπό μορφή που επιτρέπει την ταυτοποίηση των υποκειμένων των δεδομένων μόνο για το διάστημα που απαιτείται
- **Ακεραιότητα και εμπιστευτικότητα** (integrity and confidentiality)
  - Απαίτηση εγγύησης για την ενδεδειγμένη ασφάλεια των δεδομένων από σειρά κινδύνων, με τη χρησιμοποίηση κατάλληλων τεχνικών ή οργανωτικών μέτρων
- **Λογοδοσία!** (accountability)
  - Ο υπεύθυνος επεξεργασίας φέρει την ευθύνη και πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει τη συμμόρφωση

Πότε επιτρέπεται η επεξεργασία «απλών» προσωπικών δεδομένων; ⁽¹⁾

Άρθρο 6 του ΓΚΠΔ

α. Συγκατάθεση

Το υποκείμενο των δεδομένων **έχει συναινέσει** στην επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του για έναν ή περισσότερους συγκεκριμένους σκοπούς

Προσοχή στην έννοια της συγκατάθεσης!

Η επεξεργασία είναι απαραίτητη:

β. Εκτέλεση ή Σύναψη Σύμβασης

για την **εκτέλεση σύμβασης** της οποίας το υποκείμενο των δεδομένων είναι **συμβαλλόμενο μέρος** ή για να ληφθούν μέτρα κατ' **αίτηση του υποκειμένου** των δεδομένων **πριν από τη σύναψη** σύμβασης

γ. Έννομη υποχρέωση

Η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη συμμόρφωση με **έννομη υποχρέωση** του υπευθύνου επεξεργασίας

Εκτός από το Δημόσιο, υπάρχουν πολλές περιπτώσεις στις οποίες οι υπεύθυνοι επεξεργασίας και στον ιδιωτικό τομέα υποχρεούνται εκ του νόμου να επεξεργάζονται δεδομένα: π.χ. γιατροί και νοσοκομεία – εργοδότες (ασφαλιστικά / φορολογικά) - επιχειρήσεις (δεδομένα πελατών για φορολογικούς λόγους)

Πότε επιτρέπεται η επεξεργασία «απλών» προσωπικών δεδομένων; (2)

Άρθρο 6 του ΓΚΠΔ

δ. Ζωτικό
συμφέρον

Η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη διαφύλαξη **ζωτικού συμφέροντος** του υποκειμένου των δεδομένων ή άλλου φυσικού προσώπου

ε. δημόσιο
καθήκον

Η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται:

- προς το δημόσιο συμφέρον ή
- κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας

ΑΡΧΗ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

www.dpa.gr

Πότε επιτρέπεται η επεξεργασία «απλών» προσωπικών δεδομένων; (3)

Άρθρο 6 του ΓΚΠΔ

Η επεξεργασία είναι απαραίτητη:

για τους σκοπούς των **έννομων συμφερόντων** που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τρίτος

εκτός εάν έναντι των συμφερόντων αυτών υπερσχύει το **συμφέρον** ή τα **θεμελιώδη δικαιώματα** και οι **ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων** (...), ιδίως εάν το υποκείμενο των δεδομένων είναι **παιδί**.

- ✓ Συχνή χρήση της νομικής βάσης στον ιδιωτικό τομέα (π.χ. με σκοπό το οικονομικό κέρδος)
- ✓ Χρήση όταν δεν νοείται συγκατάθεση (π.χ. βιντεοεπιτήρηση)

Προσοχή!

Δεν εφαρμόζεται στην επεξεργασία που διενεργείται **από δημόσιες αρχές** κατά την **άσκηση των καθηκόντων τους**.

Επεξεργασίες με βάση...

γ. Έννομη
υποχρέωση

ε. δημόσιο
καθήκον

(1)

Αρχή της Νομιμότητας

Δημόσια Αρχή
Δημοτική Αρχή
Ν.Π.Δ.Δ.

Ν.Π.Ι.Δ.
Φυσικό πρόσωπο

- ό,τι επιτάσσει ή
- ό,τι επιτρέπει ο νόμος
- ό,τι δεν απαγορεύει κανόνας δικαίου ή
- ό,τι δεν αντίκειται σε αυτόν

- ό,τι επιτάσσει = δέσμια αρμοδιότητα
(π.χ. άδειες κεραιών)
- ό,τι επιτρέπει = διακριτική ευχέρεια
(π.χ. αποφάσεις για επενδύσεις)

Η δημόσια διοίκηση:

- Απαγορεύεται να ενεργήσει εκτός ή πέρα από το νόμο και
- Επιβάλλεται να ενεργεί σύμφωνα με το νόμο.

Ελέγχεται δικαστικά, και όταν ενεργεί με διακριτική ευχέρεια = έλεγχος ακραίων ορίων

ΑΡΧΗ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

www.dpa.gr

Πότε επιτρέπεται η επεξεργασία «ειδικών κατηγοριών» προσωπικών δεδομένων; ⁽¹⁾

Άρθρο 9 του ΓΚΠΔ

Απαγόρευση!

- Η επεξεργασία των ειδικών κατηγοριών «κατ' αρχήν» απαγορεύεται.
  - Μπορεί όμως να επιτρέπεται με βάση μια από τις εξαιρέσεις του ΓΚΠΔ

α. Συγκατάθεση

Το υποκείμενο των δεδομένων **έχει παράσχει ρητή (explicit) συγκατάθεση** για έναν ή περισσότερους συγκεκριμένους σκοπούς

Προσοχή! Η συμβατική σχέση με το υποκείμενο των δεδομένων δεν θεωρείται ως γενική νομιμοποιητική βάση για τις ειδικές κατηγορίες

- ✓ Εάν επιβάτης αεροπορικής εταιρίας, στο πλαίσιο κράτησης, ζητήσει από την εταιρία να του προσφέρει αναπηρικό αμαξίδιο και γεύμα κοσέρ, η αεροπορική εταιρία επιτρέπεται να χρησιμοποιήσει τα δεδομένα αυτά, παρότι ο επιβάτης δεν υπέγραψε πρόσθετη ρήτρα με την οποία να παρέχει ρητά τη συγκατάθεσή του στη χρήση αυτών των δεδομένων τα οποία παρέχουν πληροφορίες για την υγεία και τις θρησκευτικές πεποιθήσεις του. Η ενέργεια αυτή που προκύπτει από επιλογή του επιβάτη θεωρείται ως ρητή συγκατάθεση.

Πότε επιτρέπεται η επεξεργασία «ειδικών κατηγοριών» προσωπικών δεδομένων; (2)

Άρθρο 9 του ΓΚΠΔ

β. Εργατικά –
Ασφαλιστικά -
Κοιν. Πρόνοια

Απαραίτητη για την εκτέλεση των υποχρεώσεων και την άσκηση συγκεκριμένων δικαιωμάτων του υπευθύνου επεξεργασίας ή του υποκειμένου των δεδομένων στον τομέα του **εργατικού δικαίου** και του **δικαίου κοινωνικής ασφάλισης** και **κοινωνικής προστασίας** εφόσον επιτρέπεται:

- από διάταξη νόμου ή
- από συλλογική συμφωνία σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο παρέχοντας κατάλληλες εγγυήσεις για τα θεμελιώδη δικαιώματα και τα συμφέροντα του υποκειμένου των δεδομένων

γ. Ζωτικό
συμφέρον

Η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη διαφύλαξη **ζωτικού συμφέροντος** του υποκειμένου των δεδομένων ή άλλου φυσικού προσώπου εάν το υποκείμενο των δεδομένων είναι σωματικά ή νομικά ανίκανο να συγκατατεθεί

- ✓ Απαραίτητη προϋπόθεση είναι να είναι **αδύνατον** να ερωτηθεί το υποκείμενο των δεδομένων ούτως ώστε να αποφασίσει, διότι π.χ. έχει χάσει τις αισθήσεις του ή απουσιάζει και δεν υπάρχει δυνατότητα επικοινωνίας μαζί του (π.χ. κήρυξη σε αφάνεια).

ΑΡΧΗ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

www.dpa.gr

Πότε επιτρέπεται η επεξεργασία «ειδικών κατηγοριών» προσωπικών δεδομένων; (3)

Άρθρο 9 του ΓΚΠΔ

δ. Ενώσεις - Σωματεία

Με κατάλληλες εγγυήσεις, στο πλαίσιο των νόμιμων δραστηριοτήτων **ιδρύματος, οργάνωσης ή άλλου μη κερδοσκοπικού φορέα** με πολιτικό, φιλοσοφικό, θρησκευτικό ή συνδικαλιστικό στόχο και υπό την προϋπόθεση ότι η επεξεργασία αφορά αποκλειστικά **τα μέλη** ή **τα πρώην μέλη** του φορέα ή **πρόσωπα τα οποία έχουν τακτική επικοινωνία** μαζί του σε σχέση με τους σκοπούς του και ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν κοινοποιούνται εκτός του συγκεκριμένου φορέα χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων

ε. Πρόδηλη δημοσιοποίηση

Η επεξεργασία αφορά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία έχουν **προδήλως δημοσιοποιηθεί** από το υποκείμενο των δεδομένων

στ. Νομικές Αξιώσεις

η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη **θεμελίωση, άσκηση ή υποστήριξη νομικών αξιώσεων** ή όταν τα δικαστήρια ενεργούν υπό τη δικαιοδοτική τους ιδιότητα

Πότε επιτρέπεται η επεξεργασία «ειδικών κατηγοριών» προσωπικών δεδομένων; (4)

Άρθρο 9 του ΓΚΠΔ

ζ. Ουσιαστικό Δημόσιο Συμφέρον

Απαραίτητη για λόγους **ουσιαστικού δημόσιου συμφέροντος**, βάσει του δικαίου της Ένωσης ή κράτους μέλους, το οποίο είναι:

- ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο στόχο,
- σέβεται την ουσία του δικαιώματος στην προστασία των δεδομένων και
- προβλέπει κατάλληλα και συγκεκριμένα μέτρα για τη διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων

η. Ιατρικά δεδομένα

Απαραίτητη για σκοπούς **προληπτικής ή επαγγελματικής ιατρικής, εκτίμησης της ικανότητας προς εργασία του εργαζομένου, ιατρικής διάγνωσης, παροχής υγειονομικής ή κοινωνικής περίθαλψης ή θεραπείας ή διαχείρισης υγειονομικών και κοινωνικών συστημάτων και υπηρεσιών** βάσει **διάταξης νόμου** ή **δυνάμει σύμβασης με επαγγελματία** του τομέα της υγείας

- ✓ **Πρόσθετες εγγυήσεις:** Επεξεργασία από ή υπό την ευθύνη **επαγγελματία** ή άλλου προσώπου το οποίο υπέχει επίσης υποχρέωση τήρησης του απορρήτου
  - ✓ βάσει διάταξης νόμου ή
  - ✓ βάσει κανόνων που θεσπίζονται από αρμόδιους εθνικούς φορείς (π.χ. επαγγελματικοί ή εγκεκριμένοι κώδικες δεοντολογίας)

Πότε επιτρέπεται η επεξεργασία «ειδικών κατηγοριών» προσωπικών δεδομένων; (5)

Άρθρο 9 του ΓΚΠΔ

θ. Δημόσια Υγεία

Απαραίτητη για λόγους **δημόσιου συμφέροντος στον τομέα της δημόσιας υγείας**, όπως η προστασία έναντι σοβαρών διασυνωριακών απειλών κατά της υγείας ή η διασφάλιση υψηλών προτύπων ποιότητας και ασφάλειας της υγειονομικής περίθαλψης και των φαρμάκων ή των ιατροτεχνολογικών προϊόντων, βάσει του δικαίου της Ένωσης ή του δικαίου κράτους μέλους, το οποίο:

- προβλέπει κατάλληλα και συγκεκριμένα μέτρα για την προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών του υποκειμένου των δεδομένων ειδικότερα δε του επαγγελματικού απορρήτου

ι. Έρευνα - Αρχαιοθήτηση

Απαραίτητη για σκοπούς **αρχαιοθήτησης προς το δημόσιο συμφέρον**, για σκοπούς **επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας** ή για **στατιστικούς σκοπούς** βάσει του δικαίου της Ένωσης ή κράτους μέλους, οι οποίοι

- Είναι ανάλογοι προς τον επιδιωκόμενο στόχο,
- Σέβονται την ουσία του δικαιώματος στην προστασία των δεδομένων και
- Προβλέπουν κατάλληλα και συγκεκριμένα μέτρα για τη διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων

ΑΡΧΗ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

www.dpa.gr

Δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων

- Διαφανής ενημέρωση
- Πρόσβαση
- Διόρθωση και διαγραφή
- Δικαίωμα στη «λήθη»
- Περιορισμού της επεξεργασίας
- Δικαίωμα φορητότητας των δεδομένων
- Δικαίωμα εναντίωσης

ΑΡΧΗ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

www.dpa.gr

Υποχρεώσεις του Δημοσίου ως Υπευθύνου Επεξεργασίας

- Τήρηση των αρχών νομιμότητας της επεξεργασίας
- Ικανοποίηση των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων (άρθρα 15-22 του ΓΚΠΔ) και ενημέρωσή του για τα δεδομένα που συλλέγονται (άρθ. 12-13 ΓΚΠΔ).
- Προστασία δεδομένων ήδη από το σχεδιασμό (by design) και εξ ορισμού (by default). **Από τον σχεδιασμό:** τεχνικά και οργανωτικά μέτρα προστασίας των δεδομένων κατά τη στιγμή του καθορισμού των μέσων επεξεργασίας και κατά τη στιγμή της επεξεργασίας. **Εξ ορισμού:** τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για να διασφαλισθεί ότι εξ ορισμού υφίστανται επεξεργασία μόνον τα δεδομένα που είναι απαραίτητα για τον εκάστοτε σκοπό επεξεργασίας.

ΑΡΧΗ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

www.dpa.gr

Υποχρεώσεις του Δημοσίου ως Υπευθύνου Επεξεργασίας (συνέχεια)

- **Αρχή Λογοδοσίας:** σχεδιασμός και εφαρμογή μέτρων και πολιτικών που διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τον Κανονισμό και απόδειξη συμμόρφωσης με τον Κανονισμό ενώπιον των εποπτικών αρχών και των δικαστηρίων.
- **Ειδικότερα μέτρα εφαρμογής Αρχής Λογοδοσίας:**
  - ✓ Καταγραφή και τήρηση αρχείου δραστηριοτήτων (στοιχεία επικοινωνίας υπευθύνου επεξεργασίας-εκτελούντος, σκοπών επεξεργασίας, κατηγοριών υποκειμένων, αποδεκτών, δεδομένων, μέτρων ασφάλειας όπου είναι δυνατόν).
  - ✓ Λήψη και Εφαρμογή Μέτρων Ασφάλειας

ΑΡΧΗ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

www.dpa.gr

Υποχρεώσεις του Δημοσίου ως Υπευθύνου Επεξεργασίας υπό τον ΓΚΠΔ

- ✓ Γνωστοποίηση παραβίασης δεδομένων στην εποπτική αρχή εντός 72 ωρών από τη γνώση του γεγονότος και ανακοίνωση παραβίασης στο υποκείμενο των δεδομένων όταν αυτή ενδέχεται να θέσει σε υψηλό κίνδυνο τα δικαιώματα και τις ελευθερίες τους. Η ανακοίνωση δεν απαιτείται όταν: α) ο υπεύθυνος επεξεργασίας εφάρμοσε κατάλληλα μέτρα προστασίας και αυτά εφαρμόστηκαν στα επηρεαζόμενα από την παραβίαση δεδομένα, κυρίως μέτρα που καθιστούν τα δεδομένα μη κατανοητά σε όσους δεν διαθέτουν άδεια πρόσβασης σε αυτά, όπως η κρυπτογράφηση, ή β) ο υπεύθυνος επεξεργασίας έλαβε στη συνέχεια μέτρα που διασφαλίζουν ότι δεν είναι πλέον πιθανό να προκύψει ο υψηλός κίνδυνος για τα υποκείμενα ή γ) ανακοίνωση προϋποθέτει δυσανάλογες προσπάθειες, οπότε γίνεται αντ' αυτής δημόσια ανακοίνωση ή ενημερώνονται τα υποκείμενα με άλλο πρόσφορο και αποτελεσματικό τρόπο.

ΑΡΧΗ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

www.dpa.gr

Υποχρεώσεις του Δημοσίου ως Υπευθύνου Επεξεργασίας υπό τον ΓΚΠΔ

- ✓ Εκτίμηση αντικτύπου, όταν ένα είδος επεξεργασίας ενδέχεται να επιφέρει υψηλό κίνδυνο για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων. Καθίσταται υποχρεωτική ιδίως εάν α) επίκειται συστηματική και εκτενής αξιολόγηση προσωπικών πτυχών φυσικών προσώπων, όπως κατάρτιση προφίλ, ή β) μεγάλης κλίμακας επεξεργασία είτε ειδικών κατηγοριών δεδομένων είτε δεδομένων που αφορούν ποινικές καταδίκες, ή γ) συστηματική παρακολούθηση δημοσίου χώρου.
- ✓ Προηγούμενη διαβούλευση για την εκτίμηση αντικτύπου, εάν χρειάζεται, και συνεργασία με την ΑΠΔΠΧ, όπου απαιτείται
- ✓ Ορισμός ΥΠΔ (υποχρεωτικά), εφόσον είναι Δημόσιο.
- ✓ Υιοθέτηση κώδικα δεοντολογίας. Δεν είναι υποχρεωτική, αλλά ενδεδειγμένη. Εξαίρεση των δημοσίων αρχών και φορέων από την παρακολούθηση της συμμόρφωσής τους με τους εγκεκριμένους κώδικες δεοντολογίας.

ΑΡΧΗ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

www.dpa.gr

Υποχρεώσεις του Δημοσίου ως Υπευθύνου Επεξεργασίας

- **Πρόσθετα προτεινόμενα μέτρα λογοδοσίας**
  - ✓ α) η έγκαιρη χαρτογράφηση εργασιών και διαδικασιών επεξεργασίας
  - ✓ β) η θέσπιση εσωτερικών πολιτικών προστασίας δεδομένων
  - ✓ γ) η υιοθέτηση κατάλληλων αποτελεσματικών διαδικασιών και εργαλείων εφαρμογής των πολιτικών
  - ✓ δ) έλεγχος και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς τους και η πρόβλεψη διαδικασιών για την αντιμετώπιση ελλειπών συμμόρφωσης και παραβίασης δεδομένων
  - ✓ ε) θέσπιση διαδικασιών για ανταπόκριση στα αιτήματα ενημέρωσης, πρόσβασης, διόρθωσης, διαγραφής και περιορισμού της επεξεργασίας
  - ✓ στ) οργάνωση εσωτερικού μηχανισμού χειρισμού καταγγελιών-προσφυγών.

ΑΡΧΗ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

www.dpa.gr

Η Αρχή της Διαφάνειας στον Δημόσιο Τομέα

- **Γνώμη 2/2016 της Ομάδας του άρθρου 29 σχετικά με την δημοσιοποίηση προσωπικών δεδομένων για λόγους διαφάνειας στον δημόσιο τομέα:**

Είναι νόμιμη η δημοσιοποίηση προσωπικών δεδομένων δημοσίων λειτουργών ή/και δημοσίων υπαλλήλων για λόγους διαφάνειας της δημόσιας διοίκησης, ιδιαίτερα όταν συνδέονται με μέτρα κατά της διαφθοράς και την αποφυγή συγκρούσεως συμφερόντων, εφόσον

α) τηρούνται οι βασικές αρχές επεξεργασίας (αρχή του σκοπού, νομιμότητας, αναλογικότητας, ακρίβειας των δεδομένων, εμπιστευτικότητας και ακεραιότητας) **β)** λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα ασφάλειας για προστασία των δεδομένων από φθορά, αλλοίωση, καταστροφή, απώλεια ή διαρροή τους **γ)** ενημερωθεί το υποκείμενο των δεδομένων για την επεξεργασία πριν τη συλλογή, καθώς και για τα δικαιώματά του πρόσβασης στα δεδομένα που συλλέγονται. Το δικαίωμα εναντίωσης-αντίρρησης μπορεί να περιορισθεί ή αποκλεισθεί με διάταξη νόμου βάσει του επιδιωκόμενου κάθε φορά σκοπού επεξεργασίας.

ΑΡΧΗ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

www.dpa.gr

Νομιμοποιητικές Βάσεις Επεξεργασίας για το Δημόσιο υπό τον ΓΚΠΔ

■ Απλά προσωπικά δεδομένα

- ✓ **Συγκατάθεση (άρθ. 6.1.α')**. Πλην όμως η συγκατάθεση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι δόθηκε ελεύθερα, όταν υπάρχει σαφής ανισότητα μεταξύ του υποκειμένου των δεδομένων και του υπευθύνου επεξεργασίας, ιδίως στις περιπτώσεις που ο υπεύθυνος είναι δημόσια αρχή ή εργοδότης και είναι σχεδόν απίθανο να έχει δοθεί η συγκατάθεση ελεύθερα. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να εφαρμόζεται άλλη νομιμοποιητική βάση επεξεργασίας.
- ✓ **Έννομη Υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας (άρθ. 6.1.γ')**.
- ✓ **Διαφύλαξη του ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου**
- ✓ **Δημόσιο συμφέρον ή άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας (άρθ. 6.1.ε')**.
- Οι δημόσιες αρχές στις οποίες διαβιβάζονται δεδομένα σύμφωνα με νομική υποχρέωση για την άσκηση των καθηκόντων τους, δεν θα πρέπει να θεωρούνται αποδέκτες, εάν λαμβάνουν προσωπικά δεδομένα που είναι απαραίτητα για την άσκηση αυτών των καθηκόντων και την εξυπηρέτηση του γενικού δημοσίου συμφέροντος.

ΑΡΧΗ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

www.dpa.gr

Νομιμοποιητικές Βάσεις Επεξεργασίας για το Δημόσιο υπό τον ΓΚΠΔ

- **Ειδικές κατηγορίες «ευαίσθητα» προσωπικά δεδομένα**
  - ✓ Ρητή συγκατάθεση
  - ✓ Επεξεργασία αναγκαία για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου ή τρίτου, εάν το υποκείμενο τελεί σε φυσική ή νομική αδυναμία να δώσει συγκατάθεση
  - ✓ Επεξεργασία απαραίτητη για την εκτέλεση των υποχρεώσεων και την άσκηση των δικαιωμάτων υπευθύνου επεξεργασίας ή υποκειμένου δεδομένων στον τομέα του εργατικού δικαίου και δικαίου κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικής προστασίας με κατάλληλες εγγυήσεις για τα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων
  - ✓ Επεξεργασία αφορά δεδομένα που προδήλως δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο των δεδομένων
  - ✓ Για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον, για σκοπούς επιστημονικής, ιατρικής έρευνας ή για στατιστικούς σκοπούς βάσει του δικαίου της Ένωσης ή κράτους μέλους, οι οποίοι είναι ανάλογοι του επιδιωκόμενου σκοπού, σέβονται την ουσία του δικαιώματος προστασίας και προβλέπουν κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων.

ΑΡΧΗ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

www.dpa.gr

Νομιμοποιητικές Βάσεις Επεξεργασίας για το Δημόσιο υπό τον ΓΚΠΔ

- ✓ Θεμελίωση, άσκηση ή υποστήριξη νομικών αξιώσεων ή όταν τα δικαστήρια ενεργούν υπό τη δικαιοδοτική τους ιδιότητα
- ✓ Για λόγους δημοσίου συμφέροντος. Η επεξεργασία δεδομένων από δημόσιες αρχές με σκοπό την επίτευξη σκοπών επίσημα αναγνωρισμένων θρησκευτικών ενώσεων πραγματοποιείται για λόγους δημοσίου συμφέροντος. Επίσης, στο πλαίσιο εκλογικών δραστηριοτήτων η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων των πολιτών σχετικά με πολιτικά φρονήματα από τα πολιτικά κόμματα μπορεί να επιτρέπεται για λόγους δημοσίου συμφέροντος, εφόσον προβλέπονται κατάλληλες εγγυήσεις.
- ✓ Για σκοπούς προληπτικής ιατρικής, ιατρικής διάγνωσης, παροχής υγειονομικής ή κοινωνικής περίθαλψης
- ✓ Για λόγους δημοσίου συμφέροντος στον τομέα της δημόσιας υγείας. Μπορεί να γίνει και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων

ΑΡΧΗ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

www.dpa.gr

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

ΑΡΧΗ

ΑΡΧΗ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

www.dpa.gr